

मेता प्रददासि विशोपते ॥ MBu. 9, 1806. सूद्ययं नात्ययः पूर्वं स कथं त्य-
जसि कमुचरम् 1807. Schliesslich ist noch zu erwähnen, dass स wie एष,
य und क zur Bez. des पुरुष verwandt wird, TATTVA. 19. — Vgl. 1. त.
2. स untrennbare (mit instr. statt सक् Bāc. P. 7, 12, 27: किनिर्दि-
शेत् । दिनु श्रेत्रं स नदिने) Partikel am Anfange eines comp., Verbind-
ung, Gemeinsamkeit oder Gleichheit bezeichnend (Gegensatz श्च priv.):
= सक् P. 2, 28. 6, 3, 78. fgg. Vop. 6, 17. = सम् 72. = समान 7, 97. fg. P. 6,
3, 84. fgg. = अधिक und ग्रन्थात् 79. Am Anfange 1) eines subst. Karma-
dhāraja (sollen), z. B. in सकाश, समोष्ठी, समिध, सपीति. — 2) eines adj.
comp.; ein Wort für einen Theil des Körpers hat im f. eines solchen
comp. nie ein betontes ई P. 4, 1, 57. Das comp. erhält zum Ueberfluss hier
und da noch die adjectivische Endung इन्, z. B. सपुत्रिन् = सपुत्र HA-
niv. 11842. सशरिन् = शशर MBu. 7, 4289. Der zweite Theil bezeich-
net Etwas a) was an einem Andern haftet, in ihm enthalten ist, an
ihm wahrgenommen wird: सवासः स्नानमाचरेत् bekleidet, in Kleidern
M. 11, 174. 228. सचेल 202. स्तनैः सकाराभरणैः सचन्दनैः R. 1, 4. सातत
(यात्र) Raçh. 2, 21. सत्सम्बन्ध (शर्कमण्डल) VARĀH. BH. S. 3, 6. स्रेपद्रवाः
(कल्लिङ्गाः) 5, 75. सखिख (ein Komet) 11, 10. सपत्न gefügelt 32, 3. सघन
(भानु) 21, 20. सपेनं तोयम् 54, 36. अतृषो सतृषा यस्मिन्सतृषो तृषावर्जिता
मदी चत्र 54, 52. सकास lächelnd 12, 8. — b) was mit einem Andern
sich in demselben Falle befindet, dasselbe thut oder erfährt, in dersel-
ben Weise zur Erscheinung kommt: (आचारः) वर्षानां सात्तरालानाम् der
Kasten und Zwischenkasten M. 2, 18. स जीवन्नेव प्रद्वेषमाप्नु गच्छति
स्त्वय्यः er und sein Geschlecht 168. कुलानि ससंतानानि 3, 13. तेन य-
द्यत्सभत्येन कार्तव्यम् er und sein (seine) Minister 7, 36. नले सभार्ये प्रे-
ष्यतां गते MBu. 3, 2654. R. 1, 4, 81. Raçh. 1, 55. 2, 28. 4, 3. Çāk. 7, 19.
32, 14. 61, 7. VARĀH. BH. S. 5, 29. 67. प्रजाः सन्पाः 8, 9, 10. (दृष्टः) सेन्दुः
शक्रः 9, 23. 13, 4. नादा मृगाणां सपतत्रिणाम् 24, 25. साजे शतभिषजि 10, 17.
Hit. 9, 15. पुराणि सराष्ट्राणि MBu. 3, 2742. यावन्नगरलेको ऽभूत्सार्कः सि-
न्हारपिङ्गलः die Städte und die Sonne KATHĀS. 18, 122: जैतदं समार्द-
वम् Jiān. 3, 77. वेदं सकल्पं सरक्षस्यम् (अध्यापयेत्) M. 2, 140. 165. स-
व्याहृतिप्रणवकाः प्राणायामाः 11, 248. कृत्ति सापरां याम्याम् den Westen
und den Süden VARĀH. BH. S. 3, 4. 4, 25. सन्नैरुबुद्धमानेन स्वामतेन
KATHĀS. 18, 214. — c) was zu einem Andern hinzuzuzahlen ist: सद्रो-
णा खारी eine Khāri und ein Droṇa P. 8, 3, 79. Schol. सपादं पक्षम्
einen und 1/4 Paṇa M. 8, 241. सैके (sc. एकादशे) so v. a. द्वादशे Jiān. 1,
14. — d) was diesem und einem Andern gemeinschaftlich ist, z. B. स-
वर्षा zu derselben Kaste gehörig, समोत्र zum selben Geschlecht gehörig,
सन्नप eine gleiche Gestalt u. s. w. habend. वायुवेगसव्वेग R. 5, 35, 41. स-
वर्धर्मन् = सधर्म, सनाभ्य = सनाभि, सोदर्य = सोदर. — e) was aus einem
Andern gefolgert werden kann (mit diesem auf's Engste verbunden ist)
P. 6, 3, 80. साग्निः कपोतः so v. a. die Taube deutet auf ein Feuer, सपि-
शाचा वात्या Schol. — 3) am Anfange eines adv. comp., das als acc.
des adj. aufzufassen ist, z. B. सभयम् erschrocken Hit. 18, 12. सादरम्
rücksichtsvoll 16, 13. जेगीयते सवेणुवीषाम् in Begleitung von Pfeifen
und Lauten VARĀH. BH. S. 19, 18. सस्वनम् 32, 2. Die indischen Gram-
matiker verzeichnen folgende Bedeutungen: यथा (सक्रि = क्रः साद-
श्यम्), योगयथ (सचक्रेषा = चक्रेषा युगयत्), सादृश्य (ससखि = सदृशः स-

ध्या), संपत्ति (स्तत्रम् = तत्रापी संपत्तिः, तत्रियापी योग्यं तत्रत्वम्), सा-
कल्प्य (सतृषामति = तृषामप्यपरित्यज्य), घस (साग्नि = अग्निप्रत्ययत्तम्
sc. अग्नीते) P. 2, 1, 6. 6, 3, 81. Vop. 6, 61.

3. स (von सन्) adj. verschaffend in यमुष, प्रियस.

4. स 1) m. = ईश्वर und सर्प ÇABDAR. im ÇKDr. = पत्तिन् EKĀKSHA-
RAK. ebend. = विष्णु ŚVARĀTA im EKĀKSHAŚARĀHA nach ÇKDr. Abkür-
zung von षड् (warum nicht ष?) Verz. d. Oxf. H. 200, b, 8. — 2) f. स्त्री
= गौरी und लक्ष्मी (vgl. GAṬĪDH. in Verz. d. Oxf. H. 190, b, 23) ÇABDAR.
im ÇKDr.

सम्बन्ध (2. स + श्ल) adj. (f. स्त्री) mit einem Nakshatra in Verbindung
stehend WERN. KṢHṢĀC. 237.

संयम m. Gerippe ÇABDAR. im ÇKDr.

संयत् (यत् mit सम्) P. 8, 4, 40, Vārtl. 1. Vop. 26, 78 (an beiden Orten
auf यम् zurückgeführt). 1) adj. an einander sich schliessend, zusammen-
hängend, ununterbrochen: तेषां भासि संयतः RV. 2, 2, 2. द्युम् 6, 16, 21.
इकां नः संयतं कर्त् 7, 102, 3. 9, 62, 3. इषम् 86, 18. धाराः 47. वृष्टि 65, 8.
स्वस्ति 6, 22, 10. अर्चकां नो अङ्गिस्तमं यज्ञसौ यनु संयतः 8, 23, 10. 89.
9. 9, 72, 6. गिरः ÇĀKH. Ça. 8, 6, 6. best. Ishṭakā: संयद्भिः संयच्छृति त-
त्संयतां संयत्तम् TS. 5, 2, 40, 6. personif. 4, 4, 42, 2. — 2) f. a) Verbind-
lichkeit, Vertrag: यथा लोके न संयतमाद्रियते Çat. Ba. 2, 3, 8, 8. — b)
etwa verabredeter Ort, Stelldichein: अतो विद्या अग्नि सं यति संयतः
RV. 9, 86, 15. — c) Kumpf, Schlacht Naigh. 2, 17. AK. 2, 8, 2, 74. H. 796.
HALĀJ. 2, 298. DUR loc. संयति MBu. 1, 1178. 5, 5891. 7233. 6, 640. 8,
706. R. 3, 13, 9. 5, 37, 39. 42, 8. 11. 80, 26. 6, 79, 28. Raçh. 6, 72. 7, 36.
18, 20.

संयत s. u. यम् mit सम्.

संयतक m. N. pr. eines Mannes KATHĀS. 116, 95.

संयतिन् adj. sich zügelnd, seine Sinne im Zaum haltend: तैश्च संयति-
निर्भय्यम् MĀK. P. 31, 31. vielleicht fehlerhaft für संयमिन्.

संयती du. des partic. von 3. इ mit सम् RV. 2, 12, 8. 5, 37, 5. 9, 68, 3.

संयतेन्द्रिय adj. der seine Sinne in der Gewalt hat; s. u. यम् mit सम्
1). Davon nom. abstr. ऽता f. Jiān. 3, 66.

संयत्त्र m. = वायति und जत्तुसम्क UṆDIVṢ. im SAMKSHIPTAS. nach
ÇKDr.

संयद्दर UṆDIVṢ. 3, 1. m. = नृप UśĀVAL. — Vgl. संयद्दर.

संयद्दसु adj. ununterbrochenen Güterbesitz habend VS. 15, 18. AIT. Ba.
2, 27. TS. 3, 2, 10, 2. ĀÇV. Ça. 5, 5, 12.

संयद्दाम adj. ununterbrochen Liebes gewährend: एतं (अन्तिणि पुरुषं)
संयद्दाम इत्याचक्षत एतं किं सर्वाणि वामान्यभिसंयति KĀND. Up. 4, 15, 2.

संयद्दीर् adj. wo Männer nicht ausgehen (fehlen): रयि RV. 2, 4, 8.

संयत्तर (von यम् mit सम्) nom. ag. Zügler, Lenker, im Zaum hal-
tend: रथवाजिनान् MBu. 4, 2085. 5, 5828. 5784. 8, 1671. धरीषाम् 2,
2870. संयत्तारः स्यात्तराणां जङ्गमानां च सर्वशः zusammenhaltend 12,
8545. mit अस्मि als fut.: अमुद्यमानस्तुर्गान् संयत्तास्मि तव ich werde
lenken 7, 1275.

संयत्तव्य (wie oben) adj. zu zügeln, im Zaum zu halten: इन्द्रियाणि
मनसा MBu. 12, 12299.

संयम (wie oben) m. = संयाम P. 3, 3, 63. 6, 2, 144. AK. 3, 3, 18. 1) das